

V VLADA POSILJA PREMOGARJEM V HARLAN ŽIVILA

**GENERALNI DRŽAVNI PRAVDNIK
HOČE VEDETI, ČE SO BILE V OKRAJU
KRŠENE DRŽAVLJAN. SVOBOŠČINE**

Generalni pravdnik je poslal v Harlan svojega posebnega zastopnika. — Osemindvajset premogovnikov obratuje. — Član posredovalnega odbora je mnenja, da bi se Delavska federacija in CIO utegnili sporazumeti. — Nova stavka v Detroitu.

HARLAN, Ky., 19. maja. — V tukajšnjem premogovnem okraju vlada še vedno precejšnje razburjenje. Kot znano, ni hotelo šest organizacij premogovnih baronov po južnih državah podpisati pogodbe z United Mine Workers, navzlic temu so pa lastniki odprli rove ter jih skušajo obratovati.

Za pomoč in podporo so prosili governerja, ki jim je takoj ugodil ter poslal nekaj oddelkov milice v Harlan okraj.

Dasi se niso završili kakšni posebno resni spopadi, je prišlo ob nekaterih prilikah do krvoprelitja. Zena in hčere majnerjev so odločno proti temu, da bi morali majnerji delati v "senci bajonetov". Vsled tega so se odpravile k krajnemu sodniku ter ga prosile, naj izposluje odpoklic vojaštva, toda sodnik ni vpošteval njihove prošnje.

Premogarji v Harlan okraju žive v veliki bedi. Zvezni vladi je dosti na tem, da bi zavladal v ozemlju mir in da bi bile čimprej ustvarjene normalne razmere. Vsled tega je zvezna vlada poslala v Harlan velike množice živil, ki bodo razdeljene med premogarje. S tem se bo že vsaj nekoliko odpomoglo veliki sili in potrebi.

Zgodilo se je pa še nekaj drugega, zelo značilnega. Generalni zvezni pravdnik Frank Murphy je poslal sem pomožnega generalnega pravdnika Briena McMahon in mu naročil, naj skušata ugotoviti, če so bile kršene v Harlan okraju državljanske svoboščine.

Brigadni general Ellerbe Carter, poveljnik 1250 miličarjev, ki so bili poslani sem, pravi, da je začelo zopet obratovati 28 premogovnikov.

Governer A. B. Chandler je sprejel danes v avdijenci časnika. Vprašali so ga, kako dolgo bodo še ostali miličarji v okraju.

— Tako dolgo, — je odvrnil governer, — da bo zavladal popoln mir.

WASHINGTON, D. C., 19. maja. — Daniel Tobin, ki je član skupnega odbora, čigar naloga je doseči sporazum med Ameriško delavsko federacijo in Lewisovim Kongresom za industrijalno organizacijo, je izjavil, da je sporazum med obema strankama še vedno mogoč.

Tobin je bil danes pri predsedniku Rooseveltu, kateremu je pojasnil položaj. Pogajanja so sicer dospela na mrtvo točko, toda pot za nadaljna pogajanja je odprta. Tobin, ki je predsednik unije razvalcev, je predložil predsedniku prošnjo unije zidarjev, naj bo imenovan notranji tajnik Ickes za voditelja novega zveznega urada, čigar svrha bo nadzorovati javna dela.

DETROIT, Mich., 19. maja. — Danes je zaprla vrata Graham Paige Motor Corp. Najprej so zaprli delavci, ki so člani United Automobile Workers, kmalu nato je pa sporočil Homer Martin, ki je voditelj druge skupine te organizacije, da bodo njegovi ljudje že jutri na delu.

QUEZON BAJE SIMPATIZIRA Z JAPONCI

WASHINGTON, D. C., 19. maja. — Republikanski poslanec Alexander iz Minnesote je vložil resolucijo, naj posebni kongresni odbor preišče delovanje M. Quezona, predsednika Filipinskega otočja. Alexander namiguje v resoluciji, da vložil resolucijo, naj posebni kongresni odbor preišče delovanje M. Quezona Japoncem bolj na roko kot bi bilo treba.

Židje protestirajo proti angleškemu načrtu

A HITLER NA POTOVANJU

Hitler je na potovanju močno zavarovan. — Promet čez most v Kehl je bil zaprt.

STRASBOURG, Francija, 19. maja. — Močna straža je zastražila vse ceste, ki peljejo na veliki most v Kehl, ko je kancelar Hitler obiskal Kehl in utrdbne v okolici.

Na francoski strani je bilo mnogo radovednosti, ker je bilo mogoče čez Reno opazovati priprave za Hitlerjev prihod. Hitler je šel na visok stolp neke tovarne ter je gledal okolico v smeri proti Strasbourgu.

Ze zgodaj zjutraj je bil promet čez most zelo omejen in vsa dovoljenja za prehod mostu so bila razveljavljena. Samo potniki s potnimi listi in vizumi so mogli po dolgem izpraševanju nemške vojaške straže čez most.

Ko pa je prišel Hitler v Kehl s svojim spremstvom, je bil vsak prehod čez most prepovedan in ni bil več dovoljen, dokler Hitler ni odpoval iz mesta.

STRASSBOURG, Francija, 19. maja. — Kancelar Hitler se je povzpela na 100 čevljev visok stolp kemične tovarne ter je gledal čez Reno na močno utrjeno francosko ozemlje.

Z vrha stolpa je bilo mogoče z daljnogledom razgledati na razdaljo več milijev, kjer so Francozi zgradili svoje najmočnejše utrdbne.

BERLIN, Nemčija, 19. maja. — Hitler je obiskoval nemške utrdbne ob francoski meji med Karlsruhe in Kehlom.

Kot poročila uradno časopisje, si je Hitler tudi ogledal "velikanske" topove, ki iztezajo svoja "mogočna žrela" proti zapadu, vedno pripravljene, da uničijo vsak sovražni napad že v njegovem ozemlju.

Kancelar je obiskal eno artilerijsko postojanko za drugo in poveljuje častniki so mu pojasnjevali podrobnosti o utrdbah. Po nekaterih krajinih so za prvo utrjeno rto še tri, ali pa celo štiri obrambne črte.

Opoldne se je Hitler odpeljal od Rena proti vzhodu ter je nadziral utrjene postojanke, ki so skrite v Črnem lesu.

V nekaj dneh bo Hitler odpoval na vzhodno mejo, kjer bo ravno tako nadziral utrdbne.

RAZOČARANI HITCH-HIKERJI V ZADREGI

SQRACUSE, N. Y., 19. maja. — Proti New Yorku je namenjenih toliko hitch-hikerjev, da so tukajšnje oblasti v resni zadregi. Postava namreč določa, da je treba vsakega takega človeka, ki nima pri sebi že vsaj \$5., aretirati.

Oblasti so se držale določb postave, in sedaj je v Onondaga okrajni jetnišnici nad dvesto hitch-hikerjev.

LINDBERGH PRIPOROČA VEČ LETAL

Po njegovem mnenju je Nemčija v zraku zelo močna. — Vendar pa se Ameriki ni treba bati nemškega zračnega napada.

WASHINGTON, D. C., 18. maja. — Charles A. Lindbergh je kongresnemu odboru rekel, da Nemčija v zračni sili prekaša Združene države, vendar pa so varne pred zračnim napadom čez Atlantik.

Na tajni seji je Lindbergh priporočal, da je tehnično raziskavanje v avijatici znatno povečano, da je mogoče izdelovati hitrejši in bolj učinkovite aeroplanne.

Lindbergh pa ni vedel povedati, koliko aeroplanov ima Nemčija, toda je rekel, da more Nemčija na podlagi njegovega opazovanja na leto zgraditi 20.000 aeroplanov.

Člani odbora so pozneje povedali, da je rekel Lindbergh, da ima Nemčija boljše napadalne aeroplanne in bombnike kot pa Združene države, da pa ne morejo leteti na veliko razdaljo in da se ne morejo primerjati z ameriški "letečimi trdnjavami."

Lindbergh je priznal, da bi mogli priti nemški bombniki v Ameriko in se zopet vrniti, da pa tak napad ni praktičen, vsled česar se Ameriki ni treba bati zračnih napadov čez široko morje.

Lindbergh je ravno sklenil svoje nadziranje letalskih naprav za vojni department. Podpiral je načrt vojnega departmenta, da zgradi 5500 vojaških aeroplanov. Rekel pa je, da je pri tem večje važnosti kakovost kot pa število aeroplanov.

KITAJCI ZMAGUJEJO

ČUNKING, Kitajska, 19. maja. — Kitajci naznanjajo, da so vstavili japonsko prodiranje v osrednjem Hupeju in jugozapadnem Honanu. V teh bojih so baje Japonci imeli 20 tisoč izgub.

Kitajci tudi zanikujejo japonsko poročilo, da so Japonci obkolili veliko kitajsko armado.

Kitajci imajo velike uspehe v Huneju in kitajske čete oči zaidej ogrožajo japonske postojanke v severnem delu Hupeja.

HONKONG, Kitajska, 19. maja. — V treh japonskih zračnih napadih na Švatov v Kventung provinci je bilo ubitih 40 Kitajcev.

V Čunkingu je glavni stan maršala Čankajška naznanil, da so Japonci v prvi polovici maja imeli 30.405 mrtvih, 105 pa jih je bilo ujetih.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

MADRID SE PRIPRAVLJA NA PARADO

Z vseh poslopij vihrajo zastave. — Franco bo najbrže razvil svojo vnanjo politiko.

MADRID, Španija, 18. maja. — Ko je bilo uradno naznanjeno, da bo v petek general Franco imel svoj zmagoviti vohod v Madrid, so takoj s hiš priče vihrali zastave.

Postavljeni so bili trije slavoloki, kakor tudi poseben oder za generala Franca in oder za diplomatske zastopnike in za druge odličnjake na Avenue de Generalissimo, ki se je prej imenovala Avenue la Castellana.

Togovine bodo odprte samo od 9. dopoldne, pa do 1. popoldne. Po vseh cestah, ki peljejo v Madrid, vlada velika gnječa. Kajti ljudje prihajajo iz vseh krajev Španije, da vidijo zmagoslavno parado. Mestne oblasti so zelo zaposlene s prekrbovanjem stanovanj po privatnih hišah.

General Franco bo imel zelo važen govor, v katerem bo razložil svojo vnanjo politiko.

BURGOS, Španija, 18. maja. — Vlada list je naznanil, da bo treba varčevati z nekaterimi živili po vsej Španiji in bo treba preprečiti vsako kopičenje in dobiček. Vsaka družina bo dobila dve izkaznici, eno za meso eno pa za vse ostali živež.

LITVINOV N POTEMKN V GLEDALISČU

MOSKA, Rusija, 19. maja. — Maksim Litvinov, ki je 3. maja odstopil in je bil na njegovo mesto imenovan Vječeslav Molotov, je bil sinoči na nekem koncertu. Bil je skupaj v loži Moskovskega konservatorija z vnanjim podkomisarjem Vladimirom Potemkinom in sta oba poslušala skladbe Sergeja Prokofijeva.

Ker je bil Litvinov v družbi Potemkina, si nekateri razlagajo, da je bil odstranjen iz vnanjega komisarjstva zato, ker je zagovarjal pogodbe z kolektivno varnost; sovjetska vlada pa, kot izgleda, sedaj opušta to politiko in se hoče vezati s posameznimi državami. Vendar pa je njegova odstranitev imela v prvi vrsti namen napraviti povoljen utis na tuje države.

Navzlic temu pa niso angleško-ruska pogajanja za medsebojno vojaško pomoč nič napredovala.

VELIK POŽAR NA ROMUNSKEM

BUKAREŠTA, Romunska, 19. maja. — Nad 2000 prebivalcev je brez strehe, ker je požar v vasi Vornicenii upepelil 260 hiš.

PALESTINA NAJ BI BILA 10 LET POD ARABSKO NADVLADO

JERUZALEM, Palestina, 19. maja. — V izgrelih, ki so se zadnje dni razširili po vsej Palestini, je bil ubit en angleški vojak, najmanj 200 oseb pa je bilo ranjenih. Židje z vso silo nasprotujejo angleškemu načrtu za razdelitev Palestine. V Jeruzalemu so bili včeraj ves dan boji, v katerih so se posluževali pušk, bomb in kamenja. 150 ljudi je bilo prepeljanih v bolnišnico; osem je nevarno poškodovanih.

SLOVAŠKA SE JE ZAČELA KESATI

Sidor je bil hladen proti Nemčiji. — Bil je poslan v Vatikan. — Dr. Hacha je v Švici bolan.

BRATISLAVA, Slovaška, 19. maja. — Slovaška vlada se je odločila, da imenuje Karola Sidorja za svojega poslanika pri Vatikanu. Sidor je bil zadnje čase velika zapreka za vlado, kajti med ljudmi je zelo priljubljen in najmanjša govornica, da je bil mogoče aretiran, je imela za posledico, da so se pričeli kličti: "Sidorja hočemo!"

Do sedaj je bil notranji minister. Njegov odstop je bil posledica nemškega pritiska, ker je nemški vladi znano, da je bil zelo naklonjen Poljski. Zadnje čase so imeli Sidorjevi pristaši toliko šodov, da je vlada domnevala, da je bila organizirana kakaj tajna družba.

Ko je ministrski predsednik dr. Josip Tiso v svojem govoru ob priliki vojaške parade pred nekaj dnevi ostro napadel "fantastično domišljijo", tedaj je bilo jasno, da dr. Tiso misli na Sidorja, čegar panslovansko mišljenje je splošno znano. Značilno je, da je dr. Tiso v svojem govoru povdral, da je Hitler zajamčil neodvisnost Slovaške, toda ničesar ni omenil o obrambi slovaške neodvisnosti.

Po tem govoru je mogoče sklepati, da bo Slovaška v kratkem izgubila še ono drobtinico neodvisnosti, ki ji je bila zajamčena po pogodbi z Nemčijo.

LUCERNE, Švica, 19. maja. — Državni predsednik nemškega protektorata Češke in Moravske dr. Emil Hacha se nahaja v Cecil kliniki v Lucernu. Zdravi se za nervoznost, toda zdravniki pravijo, da ni resno bolan. Na kliniko je prišel pred enim tednom.

Mogoče pa bo dr. Hacha ne pričakovano prišel v Ženevo na zborovanje Liginega sveta, ki se prične v ponedeljek.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski časnik v Ameriki.

En angleški vojak je bil ubit, eden pa ranjen, ko so izgrelniki pričeli streljati na vojaštvo. Poročila iz cele dežele naznanjajo, da se upori naglo širijo, ker na tisoče Židov obsoja angleški načrt, po katerem je bila Palestina deset let pod arabsko vlado.

Kot poroča Associated Press, je bilo v Jeruzalemu ranjenih 100 mladih ljudi starih od 10 do 16 let. Okoli 5000 mladih Židov je neprestano napadalo vojaštvo in ga obmetovalo s kamenjem. Boji so se nadaljevali tri ure brez prestanka.

Vojaški so po običaju vojakov v srednjem veku držali pred seboj ščite, da so se zavarovali pred kamenjem. Ranjen je bil angleški policijski načelnik J. A. Gerald in šest policistov.

Množica je razbila policijske svetilke in podrla telefonske droge. Samo v Jeruzalemu je bilo ranjenih 96 Židov, ko jih je naskočilo vojaštvo, ker so ga napadali s palicami.

Oblasti so zasegle vse privatne avtomobile za prevoz ranjenec v bolnišnice.

ZELEZNICE IMAJO OGROMNE IZGUBE

WASHINGTON, D. C., 19. maja. — Zveza ameriških železnic je danes naznanila, da so imele prvovrstne ameriške železnice v prvih šestih mesecih tekočega leta nad trideset milijonov dolarjev izgube.

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI

KNJIGARNI

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC

V BARVAH, PREDSTAVLJAJO

ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI

TE OGROMNE RAZSTAVE

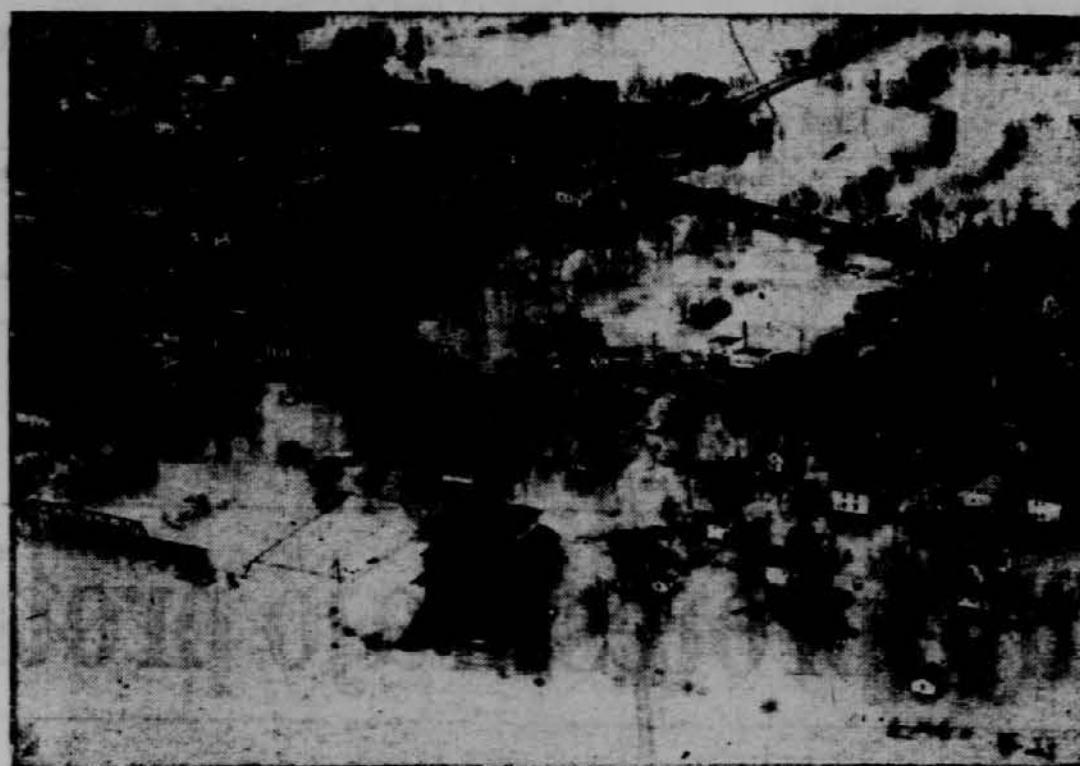
CENA ZBRKE

50c

(Poština plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 omarah po 3 centa.

POVODENJ V INDIANI

Pogled na mesto Aurora v državi Indiani, ki mu je povzročila velika škoda, povzročena od narasle reke Ohio.

Pomen demokracije

Spisal HENRY A. WALLACE
tajnik za poljedelstvo.

Kot ameriški državljani jaz verujem v demokracijo. Ona naš način življenja. Mi mislimo, da je ista najboljši način življenja.

Za več kot 300 let je demokracija pomenja. Amerikancem pravico ovladanega, da se vdeležijo vladanja. Pomenjala je versko svobodo. Pomenjala je neodvisnost od svojeglavnosti trinoga ali diktatorja.

Prvi naseljenici ameriških kolonij so prihajali iz raznih dežel Evrope. Govorili so razne jezike in njihovi običaji so bili različni. Ali oni vsi so imeli skupno prepričanje, da človek mora biti svoboden in enak.

To prepričanje je bilo vpisano v Izjavo neodvisnosti leta 1776, in zapечатeno s krvjo v revolucionarni vojni, ki je sledila. Vpisano je bilo v konstitucijo in v Bill of Rights. Bilo je zopet zapечатeno s krvjo v vojni med državami in bilo je vpisano v amandamentu h konstituciji, ki so sledili za to vojno.

Dosedmal skozi stoletje je duh ameriške demokracije bil duh onih trdnih pionirjev.

"Ti pionirji so se zanašali na same sebe. Niso jih ustraševale ogromne težkoče, ki so stale pred njimi. Tudi dandanes demokracija pomenja zanašati se na same sebe.

Ti pionirji so imeli čut enakosti. Vsak človek je čutil, da velja toliko kolikor drugi in da velja toliko kolikor on. In tako tudi dandanes se mora demokracija oslanjati na enakost, ako naj bo resnična.

AKO NAMERAVATE OBISKATI

SVETOVNO RAZSTAVO
boste rabili

MAPO
Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-
Amerikanski
Koledar

ZA 1939

Cena Koledarja je:
50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

(Lahko pošljite vstop v poštnih
znakih po 2 ostrih po 3 cente)

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakay, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanada .. \$8.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.50	Za inostranstvo za celo leto .. \$7.00
Za šest let .. \$1.50	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1243

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejajo bivšiče naslovi, da hitreje najdemo naslovnika.

LITVINOV

Maksim Maksimovič Litvinov, eden najuglednejših članov in prvakov sovjetske vlade, je postal leta 1930 po odstopu Čičerina komisar za zunanje zadeve in je ostal na tem mestu polnih devet let.

V tem času je vodil aktivno zunanjo politiko sovjetske Rusije in sklenil več pogodb, katerih cilj je bil vzpostavitev normalnih odnosov s sosednjimi državami.

Med drugim je sklenil nenapadalni pakt s Poljsko in z drugimi obmejnimi državami. Po njegovi zaslugi so bili tudi leta 1933 vzpostavljeni odnosi z Združenimi državami. Prav tako je po njegovih iniciativah prišlo leta 1933 do prijateljskih stikov z Italijo, ki jo je takrat v decembru tudi oficijelno obiskal.

Vse njegovo stremljenje pa je šlo za tem, da Rusija vzpostavi še tesnejše odnose s Francijo in v decembru leta 1934 je bil med obema državama sklenjen konzultativni pakt.

Višek njegovega uspeha v politiki pa je bil vstop Rusije v Društvo narodov v septembru leta 1935 ter sklenitev zveze s Francijo in Českoslovaško.

Z večino evropskih držav je Rusija na to vzpostavila diplomatske stike in leta 1936 je Litvinov celo zastopal Sovjetsko Rusijo pri svečanostih kronanja v Londonu. Po izbruhu španske državljanske vojne sovjetska vlada ni bila zadovoljna s poslovanjem londonskega odbora za nevmešavanje in trkrat so govorili, da bo Litvinov odžagan.

Vse te govorice pa so se izkazale za neutemeljene, zgodilo se je baš nasprotno: odlikovali so ga z Leninovim redom. Še večkrat so se čuli glasovi, da bo odžagan, vendar je ostal na svojem mestu.

Nedavno se je umaknil, kakor zatrjujejo, iz zdravstvenih razlogov.

Litvinov je bil rojen leta 1876 v Bjalistoku in je po rodu Žid.

TRIDESET LET JE KRADEL.

Neki Guyoux, 65-letni miren človek, je bil 40 let nastavljen kot nočni čuvaj v neki veliki pariški blaginji. Smatrali so ga za vzorno zvestega službenika in so mu popolnoma zaupali.

V blagovnici pa so se dogajale tatvine in policijski uradniki, ki so nadzirali blaginjo, so opazili, da je čuvaj Guyoux po končani službi jemal sumljive zavojčke s seboj. Ustavili so ga in preiskali ter dognali, da je imel pri sebi stvari, ki so izvirale iz prodajalne. Nadaljnja preiskava je ugotovila, da je mož

najmanj trideset let vsako noč vzel kakšno stvar s seboj. V njegovem stanovanju so odkrili za 200.000 frankov različnejšega blaga.

Stanovanje je bilo pravo skladišče. Zdi se pa, da Guyoux stvari ni kradel iz koristolovstva in da jih ni prodajal. Tu pa tam je morda kakšni mladi prijateljici podaril steklenico kolinske vode ali drugo parfema, vse ostalo je obdržal zase. Posebno rad je odnašal čevlje, dežnike in palice. Tako so našli v neki majhni sobi nič manj nego 400 parov čevljev.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

tudi 400 din, za katere je mož
dejal, da jih takoj vrne. Od
nje si je izposodil še amerikan-
sko nalivno pero in usnjate mo-
ske rokavice, na kar je Pojeto-
vo zapustil z izgovorom, da
gre iskat nevesto.

Pojavil se je v Metliki pri
Veissu Francu, kateremu je tr-
dil, da je prišel iz Kanade. Z
njegovim sinom Jožetom sta
velika prijatelja in prinaša
njegove pozdrave. Pokazal je
tudi Jožetovo fotografijo. Tu-
jeec je Veissu omenil, da bi se
rad oženil z Jožetovo svakinjo,
Štefanijo Barič, ki pa mu je na
žalost odpisala, da je že odda-
na. Dejal je, da bi se rad takoj
ženil. Samo pri tem ne
išče, ker ima sam vsega do-
volj. Veissovi so tujece spre-
jeli kot gosta in ga gostili na
vse preteke. Medtem se je mož
seznanil z Jožetom Prusom, ki
je bogatemu tuju predlagal,
da bi bila zanj primerna žena
njegova svakinja Ivanka Ne-
manič, ki bi rada šla v Kana-
do. Majk se je kasneje v res-
nici dogovoril s starši mlade
Ivanke o vsem potrebnem za
poroko in potovanje v Kanado.

Ivanka se je pripeljala domov
v Drašče iz St. Vida nad Ljub-
ljano, kjer je bila uslužbena.
Tudi ona je bila takoj za poro-
ko, zlasti se, ker je tujece za-
trjeval, da ima veliko farmo,
ona pa bo lahko v pisarni vodi-
la posle. V Ljubljano sta se
peljala skupno. Ivanka je od-
povedala službo. Ko sta se za-
ročena mudila v Ljubljani je
ženin naenkrat počel denar.

Brez zadrege je prosil Ivanko,
da mu naj da 1000 din. Češ, da
zaradi pozne ure ne more vnov-
čiti čeka v banki. Končno mu
je to vseeno, oziroma je se na
boljšem, ker bo ček raje vnov-
čil v Zagrebu.

Drugi dan po prihodu iz
Ljubljane v Drašče je zaroče-
nec vrnil Ivanki 100 din. O-
stalo je dejal, bo pa za skupne
nakupe. Ob tej priliki si je
mož izposodil še 100 din od nje-
ne matere. Istočasno mu je že-
na izročila tudi dva kanadska
dolarja, da jih v Zagrebu za-
menja. Predno pa se je mož
odpeljal, si je izposodil še od
nevestinega očeta 200 din.

Odpeljal se je za večno.
Po tej avanturi je prišel
mož k posestniku Mariji Pupi-
v Ostariji in se predstavljal za
Jakiša Majka. Ženi je pove-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Peter Zgaga

V BAJNI NOČI

Ne nebu polno zvezd...
Ozračje prenasičeno z jasnino-
vim duhom... Na nebu zve-
zde, med travo kresnice...

V daljavi se ni več razloč-
la meja — ali je nebo ali je zem-
lja, ali so zvezde na nebu, ali
so kresnice med travo.

Vseposod je bil razlit božji
mir.

Ona je sedela pri oknu in
sanjala. Sanjala je o ljubezni.

O čem drugem bi sanjalo
življenja polno dvajsetletna
dekletce? Hiša je stala v sa-
moti. Najmanj pol ure je bilo
do bližnjega sosesla...

Oče in mati sta odšla v me-
sto... Bila je sama sredi oma-
manne, poletne noči...

Prav nič je ni bilo strah...
Zdelo se ji je, da ima v samoti
nebroj sestra...

Če ni bilo njenega fanta po-
leg, seveda. O, če je bil pa njen
fant poleg nje, ni dala dosti za
nebeske svetove, za mršes po
travi in za vrtni plevel...

Električno luč je obdajal
rdč senčnik, vsled česar je
vladal v sobi prijeten mrak.

V kotu se je belila deviška
postelja...

Zazehala je... Počasi in
brezbrižno se je začela slači-
ti...

Tedaj je pa pozvonilo...
— Moje Bog! Kdo bi bil?

Zavila se je v prosodno svi-
leno haljo, ki je bolj razkriva-
la ko zakrivala čare njenega
mladega cvetočega telesa.

Vnovič je pozvonilo...
Zdrnila se je. Srce ji je za-
čelo močno utripati.

— Kdo je?

Odzval se je znan glas. O,
glas, kateremu je že tolikokrat
z nasladi prisluškovala.

— Ti si? Ti? V tej pozni
uri?

— No, pa kaj! — se je zvoni-
ko zasmejal mladenič. — Ni-
sem mogel več prestajati. (Mor-
al sem ti želeti lahko noč.

— Toda če bi kdo slišal? —
Zdaj, ko bo že skoro polnoč.

— Oh, to ste ženske. Kako
ste pozabljive! Saj si mi ven-
dar sinoči povedala, da boš vso
noč sama doma. Če me imaš
res kaj rada, mi vendar ne boš
zamerila, da sem izbral to u-
godno priliko...

Sečila je na posteljo, on ji je
pa začel pripovedovati, kako
rad jo ima, kako neznansko in
strašno jo ima rad.

Silila se je k brezbriznosti,
pa je navzlic temu z veliko
nasladi poslušala njegove be-
sede.

— Ti si moja najdražja, mo-
ja najljubša, v ogenj in vodo
bi šel zate.

V bujnih slikah, kakršne za-
more le mladeniška domišljija,
ji je prikazoval vse sladkosti
bodočnosti. Ona ga je opomi-
njala, ugovarjala mu je in ga v
dekliški srmežljivosti rotala,
naj vendar molči.

Toda videti je bilo, da njego-
vih besed ni vzela za zlo, kajti
valjala se je ko mačica po beli
svileni odeji.

— Torej bo tako, kot sem ti
rekel? — jo je nestrpno vpra-
ševal, dočim je ona prisiljeno
zdehala in ga podila rekoč:

— Tak daj no že enkrat mir.
Pol ene je že. Kaj če prideta
oče in mati in bi opazila luč.

— Nič zato! Pa jo ugasni.

— Jaz seveda. V temi že no-
čem biti. V temi me je strah.

— Če ti bom še enkrat po-
vedal, kako te imam rad, pa te
ne bo strah.

— No, povej, tak vendar po-
vej — ga je prosila.

Nekaj je šepetal.

— Bolj glasno povej, — je
rekla in do ušes zardela.
Delala se je kot ga da ne ra-
zume in je odgrinjala odejo.
Nato je pa zaprla — telefon.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila iz-
vršujemo točno in
zanesljivo po dnev-
nem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 100
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.60	Din. 300
\$10.25	Din. 500
\$20. —	Din. 1000
\$39. —	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir. 100
\$ 12. —	Lir. 200
\$ 29. —	Lir. 500
\$ 57. —	Lir. 1000
\$112.50	Lir. 2000
\$167. —	Lir. 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO
MENJAJO SO NAVEDENE CE-
NE PODVRŽENE SPREMENBI
GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot
srednj navedeno, bodite v dinar-
jih ali lijah, dovoljnjemo se
boljše popoja.

NUJNA NAKAZILA IZVEŠU-
JEMO PO CABLE LETTER
ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

Stric iz Kanade

NOVO MESTO, 23. apr. —

V Belo krajino je medavno
prispele eleganten, okrog 40 let
star tujec, ki je zglasil v Glini
pri posestniku Julki Šliepčević.
Tujece je ženi prinesel pozdra-
ve njenega moža, ki ženi na-
roča, da mu naj po tuju po-
šlje slivovko in cigarete, češ,
da je ameriški tobak pod kri-
tiko. Julka, ki je bila edina pa-
metna žena izmed ostalih, za-
to "Majku" ni šla na lim.

Nekaj več sreče je imel s svo-
jim prihodom v Moravo, kjer
se je zglasil pri posestniku Ma-
riji Poje. Tujece je nato ve-
zil, da prihaja iz Kanade in da
se je zglasil pri njej po naroči-
lu njenega moža, da mu pre-
skrbi nevesto. Ker je Pojeto-
va v resnici prejela od svojega
moža pismo, v katerem ji ome-
nja prijatelja Majka, ki si je
pokvaril nogo, je žena hotela
tujca preizkusiti, če je on res
pravi Majk. Vprašala ga je,
če je on tisti, ki si je poškodo-
val nogo. Tujece je ženi to po-
trdil in obenem pokazal še de-
šno nogo, ki je bila pod kole-
nom v resnici poškodovana.
Poječki je s tem izgubil vsak
dvom. Obdržala je tujece pri
sebi več dni, in ga imenito
gostila. Pojetovala je dala tuju

si je ustvaril udobno življenje.
Stric iz Kanade, ki je prišel
v staro domovino zgolj zaradi
neveste, se je zglasil v Glini
pri posestniku Julki Šliepčević.
Tujece je ženi prinesel pozdra-
ve njenega moža, ki ženi na-
roča, da mu naj po tuju po-
šlje slivovko in cigarete, češ,
da je ameriški tobak pod kri-
tiko. Julka, ki je bila edina pa-
metna žena izmed ostalih, za-
to "Majku" ni šla na lim.

Kratka Dnevna Zgodba

A. PFK:

DOCODEK

Bilo je pozno majsko popoldne. Nad mestom je ležala težka soparica. Poiskal sem si senca v drevoredu in sedel na klopiec.

Ulice so bile kljub pomladni vročini živahno razgibane. Ljudje so hiteli od dela, iz uradov in tovarn. Ta reka je tekla po ulicah, se gnetla, previrala in se na križiščih zopet razpajala. Hise so bruhale ljudi, druge pa jih zopet požirale.

Kam se vsem tem ljudem tako zelo mudi? Beže zbegani, sključeni, trudni in zaprašeni, se prehitujejo, ustavljajo in zopet hite, hite kakor žive halje, kakor prah usode, ki ga veter raznaša.

Z vrta sem so prihajali glasovi kavarniške godbe.

Poleg mene na drugem koncu klopiec je sedela debelušasta žena. Za trenutek je utrujena sedla, da se malo odpočije, saj ima gotovo še daleč v predmestje, bogve kam.

V tem se približa klopiec lepo in čedno oblečeno dekle, kakih dvajset let. V rokah je imela v papir zaviti hlebec kruha. Vedno bliže klopiec prihaja in se venomer ozira po tleh. Zamisljeno išče z očmi po tleh, reče: "Mama, petdeset par sem izgubila."

Očividno je prej sedela na tej klopiec poleg matere. "Kako pa naj sedaj kupim žitne kave?" zasopihla mati, vsa srdita, vstane in udari dekle po obrazu. Sledila je še ploha očitkov.

Nekaj ljudi se je mimogrede ozrlo.

Dekle se je, zardelo od sramu, še nižje sklonilo in še vedno iskalo izgubljeni novce.

Nehote sem pričel iskati še jaz. Res, prav pred menoj v prahu je ležal izgubljeni novce. Poherem ga in ga izročim dekletu. Sramežljivo, a vendar z nekim veseljem zadoščenjem se je zahvalila. Izročila je hlebec kruha materi in zopet odhitela v trgovino.

Posedel sem še na klopiec. Nastala je zopet tišina, ki jo je

motilo samo škripanje peska, mimoidočih. Tamle se je trudil v potu svojega obraza zajezen gospod. Roko je imel v žepu in venomer je rožljaj z denarjem.

Zaželel sem si vesele poskočne godbe.

Dekle se je čez čas zopet vrnilo iz trgovine in sedlo na klopiec. Med materjo in hčerjo se je pričel razgovor o vsakdanjih rečeh. Dogodek je bil hitro pozabljen, kakor da se mogoče ni bilo nič zgodilo.

Čez nekaj časa vstaneta in odideta. Nedaleč od klopiec pa se mati ustavi, šepetaje govori svoji dvajsetletni hčerki. Čul sem zadnje besede, ki jih je govorila mati:

"Morebiti pa zaslužiš par kovačev."

Pomen teh besed sem razumel šele potem, ko je dekle v zadregi zopet prišlo na klopiec

Le s kakšno optiko bi človek zrl na to življenje! Ali bi gledal z mikroskopom ali daljnogledom ali z očmi živega življenja. Ali bi gledal skozi očala moralista, in bi seveda obsojal, obsojal dejanja sočloveka iz svojih lastnih pregonov, iz svojega osebnega vrednotenja. Ali bi skušal podoben življenja zajeti z razumom in iskati le vzrokov za neka dejanja.

Tolstoj pravi: "Kadar nam vzrok dejanja ni popolnoma razumljiv, tedaj priznamo ti stemu dejanju največji delež svobode, (da je dejanje izvršeno iz svobodne volje.) Če pa nam je le eden od nešteti vzrokov znan, mu že priznamo neki delež nujnosti in terjamo manj maščevanja za hudo delstvo, prisojamo čednostnemu dejanju manj zasluge. Ako imamo veliko vrsto izkušenj, ako naše opazovanje nenehoma meri, na iskanje zvez med vzroki in posledicami se nam zdijo dejanja ljudi toliko bolj nujna in toliko manj svobodna, kolikor pravilneje spajamo posledice z vzroki.

"Razsodnost je videti večja ali manjša, po večjem ali manjšem spoznanju okoliskih, v katerih je bil človek, čigar dejanja se presoja, po večjem ali manjšem razumevanju, vzrokov dejanja." (Vojna in mir.) Isto je dejal Spinoza: "Če bi nam bili znani vzroki, bi nam bilo vse jasno."

Naš razum pa deluje vzročno.

Razum se more udeleževati samo tam, kjer more odgovorjati na vprašanje: "zakaj?" za odgovorom: "zato."

Ko so farizeji pripeljali k Jezusu prešestnico, se je le-ta sklonil in napisal s prstom na zemljo. Kaj je pisal, tega ne vem, zakaj njegove besede je razpihal veter.

Polagoma se je večerilo. Na vzhodu so se že vžigale zvezde. Poslovil sem se od sosse in odšel v to brezmišno noč.

Razne vesti.

BERBERA — DŽIBUTI — ADDIS ABABA.

Na severni obali angleškega somalskega polotoka je največje pristanišče in najvažnejše trgovsko središče Berbera. Od oktobra do aprila je Berbera človeško mravljišče. V tem času sno v Berberi ogromni sejmi, na katerih se zbirajo trgovci, kupeci in prodajalci iz vsega Orijenta, vsa angleška Somalija pošilja tja svoje izdelke in pridelke, z Berbere pa odhajajo mnoge karavane v notranjost Afrike. So tedni, ko se zbere v Berberi do 100,000 trgovcev in prodajalcev, pripadnikov vseh mogočih narodov. Razen azijskih afriških in evropskih izdelkov in pridelkov vidimo na sejnih tudi živino, pustolove, grške plesalke, in cele trume sužnjev, ki se dajo prostovoljno najemati v službo v daljne kraje. Pozornost med njimi vzbujajo izredno krepke Abesinke.

Ni mogoče, da bi se v pristaniškem mestu vedno polnem ljudi naselilo mnogo kramarjev. Zato postavijo ob sejnih na južni strani eBerbere več tisoč stojnic, primitivnih in lepših in oddajajo jih branjevcem v najem. Po sejnih v aprilu stojnice odpeljejo. Potem pa pritisne neznosna vročina, ljudje se umaknejo v gore, okoli Berbere pa postane pravi raj pustolovcev in zločincev. O Berberi pripovedujejo čudovite stvari. To mesto je bilo za vetišče morskimi roparjev, divjih tolpih zveri. Zdaj je to drugače. Že od leta 1875 ko so Berbero zasedli Egipčani, je postalo to pristanišče znano po vsem svetu, zlasti odkar je postalo leta 1884, svobodno pristanišče. Posebno letos se je Berbera temeljito izpremenila. Pristanišče je polno angleških vojnih ladij, mesto pa angleških vojakov in mornarjev. Tu se lepo vidi kako mrzlično se pripravlja Anglija na vojno. V pristanišče vedeče železnice in ceste, so razkrili brzojavno in telefonsko omrežje tudi razširjeno in radijske postaje pomnožene.

Džibuti je pa elegantno francosko pristanišče, kjer dobi človek čisto drugačen vtis kakor v Berberi. Pa tudi tam ga presenetijo izpremembe, nastale v zadnjih dneh. Vsi ostanki in znaki vojne so izginili iz pristanišča. Tudi takoborišče Abesincev in beguncev ni več. Stanice Rdečega križa ki so delovale v Džibutiju med abesinsko vojno, so se vrnilo domov. Pač so pa nastala

le v Džibutiju velika vojaška taborišča. Veliko taborišče na zapadni strani mesta je gosto zasedeno po vojaštvu. Pristaniški krog mesta je izpremenjen v vojaško taborišče. V Džibutiju sanem gre življenje mirno svojo pot. Vse trgovine so dobro založene, promet zelo živahen, zabavišča vedno polna ljudi. Najbolj presenetli človeka oblika sadežev, pripeljanih iz Abesinije. Zadnja letina v Abesiniji je bila zelo dolga, tako da dovažajo v Džibuti mnogo izborne kave, pomaranč, limon, banan, itd.

Iz Abesinije prihajajo v Džibuti vedno nove vesti. Pod Italijansko vlado se izpreminja Addis Ababa v moderno mesto. Cele bloke starih mravnih hiš in cele ulice so porušili ter nadomestili z novimi poslopji. Abesinska prestolnica prej ni poznala kanalizacije, zdaj se pa naglo kanalizira. Tudi vodovod v nekaterih de-

PRIHOD NOVOIMENOVANEGA GEN. KONZULA G. DRAGOMIRJA STANOJEVIČA V NEW YORK.

Novoimenovani kralj. generalni konzul v New Yorku, gospod Dragomir Stanojevič, dopelje v New York v ponedeljek, 22. t. m. na ladji "Queen Mary."

Generalni konzul g. Dragomir Stanojevič ni nepoznana oseba v Ameriki. On je bil vr-

lih mesta že deluje in vedno več električnih žarnic sveti po mestu. Addis Ababa ostane kmalu privlačno mesto za tujce, ki jim je omogočeno bivanje v novih hotelih. V krajih, po katerih so že zgrajena avtomobilske ceste, civilizacija hitro napreduje. Po drugih krajih pa vladajo še primitivne razmere. Z vso vnemo so se lotili dela tudi misijonarji, ki jih seveda podpirajo italijanske oblasti.

sto let tajnik kr. poslanstva v Washingtonu in konzul v San Francisku in v New Yorku. Iz diplomatske službe je stopil v predsedništvo kr. vlade. Nekaj časa je bil šef kabineta predsednika kr. vlade, a potem načelnik upravnega oddelka predsedništva kr. vlade. Pozneje je kandidiral in bil izvoljen za narodnega poslanika.

Gospod generalni konzul Stanojevič je izvršil pravne nauke na Francoskem, poleg tega je bil tajnik jugoslov. poslanstva v Madridu. Rimu in Parizu, in zavzemal važno mesto šefa oddelka v političnem oddelku v ministertvu zunanjih del.

Gospodu Stanojeviču kličemo dobrodošel in mu želimo vsega uspeha na njegovem novem mestu.

OTVORITEV JUGOSLOV. PAVILJONA.

Svečanosti ob otvoritvi Jugoslovanskega paviljona na Svetovni razstavi bodo broadcastane po radio in sicer od 4.30 do 4.45 na National Broadcasting Company, Blue Network, (v New Yorku z WJZ postaje.)

Program bo odprt z jugoslovansko narodno himno. Uvodni govor bo imel dr. Vladimir Ribar, ki bo predstavil jugoslovanskega poslanika Konstantina Fotića. Peto bo srbsko pevsko društvo iz Lebanon, Pa.

Na WJZ postaji bo podaljšani program do 5. ure.

KDKA short wave postaja. WSX Pch, 1972 meters.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Poučni spisi:

AM'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemške zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano. Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BEHILO. Sestavljen dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 35c.

BREZPOSELNEST IN PROBLEMI SKRBTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan čisti narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

DO OKHIDA DO BITOLJE. 125 strani. Zanimiv potopis o slikami tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovencem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Lagvart. 143 strani. 8 slik. Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRUDE. 83 strani. Poljudni spis o naravoslovju in svetovnanstvu. Cena 50c.

KOKOŠJEREJA. Sestavljen Valentin Haxinger, 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35

KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HERVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPIM, VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Navodila za izračunavanje okroglega, romastega in tesanega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 3 slikami. 190 stran. Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o iskalnih sodobnih znanostih. Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pavc. 8 slikami. 168 strani. Knjiga za mlekarnje in ljubitelje mlekarnstva sploh. Cena \$1.00

NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove šege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo. Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. Priročna knjžica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te avtoritativne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI. (Priloge Jože Lavčičar.) 243 strani. V tej knjigi obuja naš znan potopisec župnik Lavčičar spomine na svoja brezštevna potovanja. Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šalivji poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45

VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Knjiga je izšla v založbi Vodnikov družbe ter vsebuje življenjepis moč, ki so s svojim delom privedli slovenski narod do suverenstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoskih koskov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ZELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAR. Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... 35 Eden najboljših spisov francoskega mojstra, vsota iz našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Mekko; 2 deli) Trda vez. \$1.00

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 90c

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vas izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Oulig, A. Saffie

Walsenburg, M. J. Bayne

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevel

Clevo, J. Fabian (Chicago, Clevo in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Math. Warick

MARYLAND:

Kittumiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankner

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouba, J. L. Janich

Ely, Jos. J. Peschel

Eveleth, Louis Gouba

Gilbert, Louis Vonn

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panian

Wahoe, L. Champe

NEBRASKA:

Omaha, F. Broderick

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony Svet

Gowanda, Karl Stupica

Louis Falls, Frank Maly

OHIO:

Barberton, Frank Froha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stipanik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kume

Youngstown, Anton Kikali

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Bessemer, John Jevnikar

Broughton, Anton Ipavec

Conesmough, J. Brovovec

Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Ropnik

Export, Louis Supančič

Forest City, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Johnstown, John Poljanec

Krasa, Ant. Tauskaj

Luzerne, Frank Balloch

Milway, Jos. Zest

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Alita, Fr. Stok

Sheboygan, Joseph Kakeš

WYOMING:

Rock Springs, Louis Trnchar

Diamondville, Joe Holica

Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnika toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

13

Veliki hodnik so napolnili ozlovoljeni in čemerni upniki, nekaj radovednežev in kmetov, ki so hoteli izdraziti nekaj zemlje. Tudi notar je že prišel.

"Takoj pojdite k svojemu gospodarju, Frane, in ne pustite ga, dokler se ne vrne. Še vedno je slab in na noben način ne sme biti sam."

"Dobro gospod!"

In Frane izgine za vrati.

Notar pozdravi Henrika in vsako postane pozoren na tujega gospoda. Oči vseh se nekoliko zasvetijo, upniki so se že nekoliko bali, da kupen, ki ga jim je omenil notar, ne bo. In niso vedeli, da je že dolgo časa v hiši.

Od vseh strani prihajajo k njemu in se mu predstavljajo. Henrik pa govori le malo, z ostrim pogledom premotri vse, nato pa notarja pokima, kot bi hotel reči: naj se prične.

In ko se dražba prične, sloni Henrik Stolberg mirno s prekrizanimi rokami na stolu in zelo pozorno sledi dogodkom. Njegova močna postava kaže nekaj zapovedujočega; nikdo o njem ne bi mogel misliti, da je svojo življenjsko pot pričel kot sin priproste kmeti.

Gospa dr. Stahl, lastnica zavoda, v katerem je bila od svojega osmega leta Senta Erlachova, sedi s svojo sestro Klariso, ki je bila v zavodu učiteljica, v svoji sprejemni sobi. V svojih rokah drži odprto pismo in začuden pravi:

"Gospod Erlach mi piše kratko, pa jadrnato, da ni več v stanu plačevati za svojo hčer Sento. Upa pa, da se je tekom let dovolj naučila, da bo sedaj mogla na lastnih nogah stati in se bo mogla sama preživljati. Kaj praviš ti, o Klarisa? Nerazumljivo mi je. Kako stališče naj zavzamemo proti Senti?"

Klarisa čez svoje naočnike pogleda sestro.

"To je pa lepo darilo! Kaj pomeni to, prevzeti službo? Senti bo treba povedati, da se naj odpelje domov. Sami sebi menda ne bomo naložili neprijetne naloge, da bi ji povedali, da je njen oče uničen. Potem bo jok in stok in bo nam vznemirila druge gojenke. Saj veš, kako željno vsa leta čaka, da jo bo oče vzel domov. Najbolj pametno se mi zdi, da ji poveš, da je nje noče v svojem zadnjem sporočilu, da jo želi domov, in s tem je stvar končana."

"Toda o tem ničesar ne piše, da bo prišla domov."

"To je v tem slučaju vendar razumljivo. Doma bo še dovolj zgodaj izvedela na kako slabo stališče je prišel njen oče in da bo morala od sedaj narej sama skrbeti za to, kako se bo preživljala."

"Moj Bog, uboga reva!" vzdihne gospa dr. Stahl.

Klarisa skomigne z rameni.

"Usmiljenje ob neprimernem času je razkošje, katerega si pri svojem sedanjem položaju ne moremo privoščiti, Hele. Zadnja leta gre naše gospodarstvo zelo slabo. Iz Nemčije zadnja leta ne prihajajo več učenke, ker tam nimajo denarja, da bi svoje hčere pošiljali v drage zavode. Tudi Amerikanci je vedno manj. Letos imamo zopet pet gojenk manj, kot pa bi jih mogli vzeti. To je velika izguba za nas pri tako velikih stroških, ki jih imamo pri svojem podjetju. Ali si s svojim usmiljenjem, ki nikakor ni na mestu, hočeš naprtili gojenko, ki ne more plačevati? In to bi se zgodilo, ako takoj ne skrbimo za to, da Senta Erlachova odpotuje. Drugače jo bomo imeli na svojem vratu, kajti dokler pride tako daleč, da si bo mogla sama služiti kruh, je še daleč. Pri nas se je sicer mnogo naučila, toda kakšnega poklica naj se prime? Učiteljske iskušnje ni napravila o tem ni bilo nikakega govora. Dobro obvladuje angleščino in francoščino, toda danes zna že na stotisoče ljudi, ki so s tem služijo kruh. Mogla bi biti družabnica, toda koliko deklet se zgleda na taka vprašanja, ki jih je zelo malo. Tako ostane samo še njeno slikarstvo. Brez vsakega vprašanja je zelo nadarjena, to priznavam, in njene slike, ki jih je tukaj naslikala in jih je hotela poslati za dar, so zelo lepe in so visoko nad srednjo mero umetniške. Mogoče se bo mogla s tem držati nad vodo, čeprav tudi dobre slike težko najdejo dobrega kupca. Toda, kot rečeno, skrbeti moramo, da se je čimprej iznebimo."

"Oh, Klarisa, to je brezsrčno, saj smo jo vendar vsi vsa ta leta radi imeli!"

"Toda pomagati ji ne moremo in prav nič ne koristi, če smo usmiljeni do nje. Torej, kar mirno ji povej, da je njen oče pisal, da naj pride domov in da mora takoj odpotovati. Potem bo v dobrem razpoloženju odpotovala in bo potovanje uživala z neobteženim srem. O svojem slabem položaju bo še vedno dovolj zgodaj izvedela od svojega očeta. Njegove očetovske dolžnosti so bile od sedaj lahke, sedaj pa naj ji sam pove, kako je z njim. Tudi meni se smili, gotovo, toda kot aem rekla, obdržati je ne moremo. Ako bi ji njen položaj že tukaj pojasnili, potem bodo izvedele tudi druge gojenke in nas bodo prosile, da Senti pomagamo, ker jo imajo vse rade. In pred njihovimi očmi bomo stali kot brezsrčni in bodo še mogoče pisale domov. Sicer pa doma ne bo našla vse tako slabo, kajti na tuje m potestvu more biti sitih več ljudi in eden niti ne pride v poštev, četudi Erlach nima denarja, da bi plačeval za njo. Torej nikar preveč ne skrbi zaradi Sente."

Gospa dr. Stahl zopet vzdihne:

"Prav imaš vsem, kar praviš, Klarisa, toda ločitev od Sente mi bo navzlic temu zelo težka."

"Od mariskatere učenke nam je že bila ločitev težka."

"Pa ravno Senta! Saj veš, pri nas je že od svojega osmega leta, torej dvanaest let; in v takem času otrok priraste človeku k sreči."

"Za nas ni dobro ako obešamo svoje sree na svoje učenke," pravi Klarisa hladno in gleda čez naočnike ježno na mehkosrčno sestro. "Enkrat nas bodo vendarle vse zapustile. In ločitev od Sente moramo prenesti tako lahko, ali pa tako težko, kot od drugih."

"Ne, Klarisa, to mi bo mnogo težje. Samo pogledj, druge gredo ob počitnicah domov in tako smo navajena na njo. Toda Senta vseh dvanaest let ni bila od nas, niti ob redkih obiskih njenega očeta, ko je bila z njim samo po par ur. Kot rečeno, to slovo od nje mi bo zelo težko."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Ali je kdaj živel Robin Hood?

Med najpopolnejše postav v zgodovini in bajestovju spada nedvomno angleški junak Robin Hood. Ali je sploh živel kdaj mož tega imena? Edine vesti o njem se nam ohranile mnogo pozneje, ko je bajje Robin Hood živel. Prvič se omenjajo te balade leta 1773. Robin naj bi bil živel po eni verziji od 1133 do 1154, po drugi za časa kralja Riharda Levosrčnega (1189—1199) po tretji pa šele v času Henrika III (1216—1272).

Kdaj je prav za prav živel je še vedno sporno. Pravljice o njem je toliko in njegov sedež se smatra toliko grofij, da se da iz tega z veliko verjetnostjo sklepati, da je živel takih Robin Hoodov v Angliji več.

To so bili najbrž sami izobčenci, živeči enako življenje iz istih razlogov. Angleški kmet je namreč težko prenašal vladno normanskih plemičev, ne morda zato, ker mu je bilo meznosno imeti nad seboj gospodarja, ali zato, ker ga je smatral za tujca, tem več zato, ker je bila njihova vlada mnogo strožja od onih, ki jih je bil doslej vajen. In tako se je večkrat zgodilo, da so uporniki ljudje prešli zakon, potem so se pa morali skrivati po gozdovih. Navadno so zbrali okrog sebe ljudi, ki jih je bila zadel enaka usoda.

Temelj vseh legend o Robin Hoodu — zdaj že polnih neverjetnosti malone nesmišlov — je, da se je zavzemal za siromašne ljudi, da je jemal bogatim in dajal siromašnim. Gotovo pa je bil tak junak brez madeža, kakor ga nam slikajo bajke. Člani njegove tolpe so imeli najbrž enako geslo kakor haiditi divjega zapada — najprej streljati, potem pa povpraševati. — Nekateri manj posrečene verzije te legende trdijo, da je bil Robin Hood plemič. V gozdove se je bajje zatekel zaradi neke osebne krivde. Tega vprašanja so se lotili celo genealogi in dokazovali, da je bil grof Hunting Donshire. Njegovo poreklo so iskali pri nekem Robertu Fitzbothu, ki je prišel v Anglijo z Viljemom Osvajalcem. To daje zgodbi več romantike, obenem ji pa škoduje na globini. Robin Hood, preprost človek, je nastopil proti mogoteem, da bi se osvetil za krivice, storjene pripadnikom istega sloja, stoji glede morale mnogo višje od pretežne večine plemičev.

Robinovo življenje najbrž ni bilo tako lahko in prijetno kakor ga opisujejo pravljice, saj je bil gotovo obesen in z njim mnogo njegovih tovarišev. Ne gre pa vedno za istega Robin Hooda. Iz mnogih pravljic in

legend o njem lahko sklepamo, da je bilo to ime samo simbol, da so ga dajali izvestni vrsti ljudi kot vzdevek. Morda je kdaj živel mož tega imena kakor je živel nekoč Cezar, čigar ime so dobili pozneje mnogi drugi v njegovi simbolično prenešeni funkciji. Tudi kmetje srednjega veka so si dajali simbolična imena, kadar so se upirali gosposki. Kolovolji večkega upora pod vladno Riharda II. so se klenili med seboj recimo Janez Brezimeni, Janez Zvesti in podobno. Zelo verjetno je, da se je tak kmet drznega in upornega duha odločil zbežati v nedostopne gozdove, da bi se mu ni bilo treba ukloiniti trdim zakonom svojega gospodarja. Potem je pa pošiljal od hiše do hiše poslanice. Zdalj sem Robin Hood in kdor ima dovolj poguma, naj se mi pridruži.

Iz tega imena je izžarevalo nekaj silnega, mikavega in pogumnega že od pradednih časov, morda še pred dobo Normanov. Vse legende, ki so se osredotočile okrog tega imena, govore o pogumu, duhovitosti in o drznosti. Robin Hood in njegovi tovariši so se lahko sicer pri svojem trdem življenju zanašali samo na čuječnost in bistroumnost ter fizično moč, obenem so pa morali biti nepristani na straži. Gotovo so imeli tudi nekaj veselih dni, poleti daleč v gozdovih, kjer je bilo dovolj plena za nje same in njihove sorodnike.

Hujše je bilo pozimi, ko je bilo težje priti do živil, ko jim je bila razjarjena gosposka za petami in ko so se jih sorodniki iz vasi v strahu izogibali. Balade o teh težavah večinoma ne govore. In za to imajo vsaj razlog. Te balade so prepevali ljudje po kmetih že davno prej, preden so prišle na uho uglednim gentlemanom-literatom. Kmečko ljudstvo je hotelo verovati, da je nekoč živel Robin Hood, ki je bil nepremagljiv ki ga ni bilo mogoče ujeti v nobeno past, iz katere bi ne bil ušel. Ta junak je vedno nastopil, kadar je bogatin preveč zatiral reveža. Te balade so pomagale vzdrževati med preprostim ljudstvom vero v boljše čase in hrepenenje po svobodi.

V bajkah o Robin Hoodu se imenuje tudi ime dekleta Marjane. Verjetno je, da je eden izmed mnogih junakov tega imena ljubil dekle, ki se je spomin na njo ohranil celo v legendi. Toda ena najstarejših verzij — morda prva — govori o nji kot o moškem, preoblečenem v dekle in njen značaj označuje prej kot razvrsten, nego romantičen.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA

v limitirano usnje vez 50
v najfinerše usnje vez 120
v bel celluloid vez 120

RAJSKI GLASOVI

platno vezano 30
v usnje vez. (št. 415) 120
v celluloid vez. (št. 614) 150

KRISTUS KRALJ

(preko tisoč strani)
sestavil dr. Ivan Vrečar 175

VEČNO ŽIVLJENJE

(640 strani)
sestavil Gregorij Dečjak 125

SVETA URA (št. 408)

416 strani; velike črke 150

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinerše usnje vezano 120

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)

KEY OF HEAVEN

v celluloid vezano 120
v celluloid najfinerše vez. 150
v fino usnje vezano 150

CATHOLIC POCKET MANUAL

v fino usnje vezano 120

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Stric iz Kanade

(Nadaljevanje z 2. strani)

dal, da je njen mož v Ameriki zblaznel in da zanj ni več resitve. Ker je Papičeva v resnici prejela tako obvestilo iz Amerike, se je s tujcem spustila v razgovor. Pokazala mu je tudi 370 dolarjev, katere je njen mož poslal domov za otroke. Majk je ženo prepričal, da bodo prišli dolarji ob vrednosti in da jih je spričo tega treba takoj vnovčiti in sicer najbolje, če to on stori v Zagrebu. Da je ženi pregledal še ostale pomisleke, ji je dejal, da za otroke bo on vse uredil, ko se vrne nazaj v Ameriko, kamor se mora podvzati, ker mu izteče rok za povratek Živel je pri Papičevi kot mož, oziroma, da je ona njegova žena. S Papičevno sta šla skupno v Zagreb, kjer je imel on opravka z vnovčenjem svojih ameriških čekov, katere bo v agenciji zastavil za njene otroke. Dolarje seveda pa je izmenjal. Papičeva pri tej priliki ni smela z njim v urad, ker ni imela za to elegantne obleke in ne klobuka. Kaj bi rekli k temu gospodje v uradu, ki njega osebno poznajo kot bogatega moža. Žena se je temu uklonila in moža verno čakala v neki zakotni ulici. Čez nekaj časa se je Majk vrnil k njej z denarjem in ji sporočil, da je zadevo glede otrok dobro uredil in ji pokazal v potrdilo neko listino. Ko je Majk lahkoverno ženo oskobil za 14.695 din, je z izgovorom, da mora v bolnico, ker mu oteka noga, ženo za vedno

opustil.

Po teh pretkanih goljufijah so se pričele obširne poizvedbe za sleparjem. Šele zagrebški policiji se je posrečilo izslediti nevarnega pustolovca v bolnici usmiljenih sester v Zagrebu in ga razkrinkati. Mož, ki je dolgo sleparil pod tujimi imeni, se imenuje Jakšić Mihael, po poklicen delavec, doma iz Medjedi, občina Srpske Moravice. Zaradi teh goljufij se je Jakšić zagovarjal pred novomeškim sodiščem. Sodišče je nevarnega delomrzneža obsodilo na 3. leta in 6 mesecev ječe.

SVETA HELENA — OTOK LILIJ.

Pozabljeni otok v južnem delu Atlantskega oceana postaja zdaj drugič središče zanimanja. Nekdanji Napoleonov majestat so zamenjale zdaj krasne lilije. Ustava otoka je sklenila poskusiti, kako bi se dale gojiti lilije na otoku in poskus se je zelo dobro obnesel. Za Bermudo je otok Sv. Helene druga agnelška kolonija, ki bo zalagala cvetličarne za lilijami. V gospodarski departm. otoka prihaja leto za letom sedem različnih vrst lilij, ki jih potem goje na plantažah v velikem obsegu.

Governer otoka je odobril tudi načrte za ustanovitev gozdnih rezervacij, da se ohrani domača flora, kajti na tem otoku je mnogo endemičnih rastlin. Zaenkrat so izbrali one dele, ki so pravi botanični vrtovi: grič Central Ridge med Dianas Peak Mt. Actason in Cuckhols ter grič Old Joan Post.

VSE PARNIKE

in

LINIJ

ki so

važne za

Slovence

zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca Maja

23. maja: Nieuw Amsterdam v Boulogne
24. maja: Queen Mary v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
25. maja: Champlain v Havre
26. maja: Bremen v Bremen
27. maja: Conte di Savoia v Genova
31. maja: Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Hamburg
Normandie v Havre

2. junija: Europa v Bremen
3. junija: Rex v Genova
4. junija: De Garre v Havre
6. junija: Ile de France v Havre
7. junija: Queen Mary v Cherbourg
New York v Hamburg
10. junija: Vulcania v Trst
Columbus v Bremen
13. junija: Bremen v Bremen
Champlain v Havre
Nieuw Amsterdam v Boulogne
14. junija: Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
Hansa v Hamburg
17. junija: Conte di Savoia v Genova
20. junija: Europa v Bremen
21. junija: Queen Mary v Cherbourg
Ile de France v Havre
Deutschland v Hamburg
24. junija: Saturnia v Trst
27. junija: De Grasse v Havre
28. junija: Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
Hamburg v Hamburg
30. junija: Bremen v Bremen
Mauretania v Cherbourg

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid

JUGOSLAVIJE

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid

JUGOSLAVIJE

stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih

BANOVIN

stane 25c

Zemljevid —

CELEGA SVETA

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

216 West 18th Street New York

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bolnjako jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK